

Onderwerp

Jaarstukken 2022, Begroting 2024-2027 van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen

Opsteller	Sander Ambrosius	Collegebesluit	9 mei 2023
Programma	Bestuur en Organisatie	Behandeldatum Raad	7 juni 2023
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls	Status	Openbaar

Samenvatting

In overeenstemming met de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen zendt een gemeenschappelijke regeling de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten. Op 20 april 2023 heeft de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (GMR) de Jaarstukken 2022 en de Begroting 2024-2027 toegezonden. De gemeenten kunnen, indien gewenst, hun zienswijze op deze stukken geven. Voor het jaarverslag en de jaarrekening wordt uiterlijk 15 juni 2023 een zienswijze verwacht, voor de begroting uiterlijk 30 juli 2023. Na de zienswijzeprocedure zullen de Jaarstukken 2022 en de Begroting 2024-2027 worden vastgesteld in de vergaderingen van het algemeen bestuur van de GMR van respectievelijk 5 juli en 6 september 2023.

Voorstel

1. In te stemmen met de Jaarstukken over 2022, bestaande uit het Jaarverslag 2022 en de Jaarrekening 2022 inclusief accountantsverslag en de controleverklaring.
2. In te stemmen met de Begroting 2024-2027.
3. De in de brief verwoorde zienswijzen over het Jaarverslag 2022 en de Jaarrekening 2022 inclusief accountantsverslag, de controleverklaring en de Begroting 2024-2027 van de Groene Metropoolregio vast te stellen, waarin we aangeven:
 - 3.1 In te stemmen met de Jaarstukken 2022.
 - 3.2 In te stemmen met Begroting 2024-2027 op basis van de volgende aanpassingen die zijn gedaan:
 - a. Indexering 2024 op basis van deze BRN-methodiek berekend op 7,3%.
 - b. Toekenning RES-gelden met €0,65 per inwoner ten behoeve van de uitvoering van het Uitvoeringsplan RES 2023 – 2030.
 - c. de gewijzigde begroting als gevolg van het RPW, welke geen consequenties heeft voor de inwonerbijdrage.
 - d. de gewijzigde begroting voor de Woondeal, welke geen consequenties heeft voor de inwonerbijdrage.
 - e. de gewijzigde begroting voor 'Bruisende binnensteden, krachtige kernen', welke geen consequenties heeft voor de inwonerbijdrage.
4. In te stemmen met het voornemen om als Groene Metropoolregio lid te worden van de VNG Gelderland.

Aanleiding

De Groene Metropoolregio (GMR) is sinds 1 januari 2021 van start. Deze samenwerking van 18 gemeenten zet zich in voor een goede inpassing en balans van wonen, werken en mobiliteit in onze levendige regio van stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit. Dit doet zij aan de hand van vijf opgaven: Circulaire regio, Productieve regio, Ontspannen regio, Groene groeiregio en Verbonden regio. De uitwerking van de vijf opgaven in de regionale

Raadsvoorstel

agenda 2023-2024 toont ambitie en is van grote toegevoegde waarde voor Nijmegen en de regio. De agenda geeft vorm aan het benodigde partnerschap in onze prachtige regio, waarin aandacht is voor gebiedsgericht werken, majeure opgaven en regionale samenwerking op lobby richting provincie, rijk en Europa. Alle opgaven dragen daardoor direct bij aan de versterking van onze stad en de regio. Nijmegen heeft daarom eind 2022 besloten in te tekenen op alle opgaven.

Op 20 april 2023 heeft de GMR de Jaarstukken 2022 en de Begroting 2024-2027 toegezonden. Met dit voorstel stellen wij uw raad voor de zienswijzen vast te stellen.

Beoogde impact

Het algemeen bestuur van de GMR wordt verzocht met de zienswijzen van de gemeente Nijmegen rekening te houden bij de vaststelling van de Jaarstukken 2022 en de Begroting 2024-2027.

Dit onderwerp behoort in de Doelenboom van de Stadsbegroting onder Bestuur en Organisatie tot de doelstelling 'We zijn een transparant en slagvaardig stadsbestuur dat in samenspraak met de stad en haar omgeving aan de afgesproken doelstellingen werkt'.

Algemeen

De regionale agenda 2023-2024 vertaalt de ambities op de vijf opgaven: Circulaire regio, Productieve regio, Verbonden regio, Ontspannen regio en Groene Groeiregio. Alle opgaven dragen direct bij aan de versterking van onze stad en de regio. Wij stellen vast dat de GMR zowel in de opbouw van de organisatie als bij de vijf regionale opgaven goede resultaten heeft geboekt in dit tweede jaar. Daarvoor past een groot compliment aan het regiobureau.

Inhoudelijke reactie

Jaarstukken 2022

Wij hebben kennisgenomen van de Jaarstukken 2022 van de GMR.

Wij stellen het op prijs dat u, naast de verantwoording van de begrote activiteiten ook een korte inhoudelijke terugblik per opgave heeft opgenomen in uw Jaarverslag. We zien dat er met de nodige slagvaardigheid aan de regionale agenda wordt gewerkt en ervaren dat ook in de samenwerking zelf.

De door de onafhankelijke accountant aangeboden controleverklaring en accountantsverslag geven het beeld van getrouw en rechtmatig handelen en een voldoende gezonde financiële positie.

Het boekjaar 2022 is afgesloten met een positief resultaat van € 320.957,00. Dit voordeel (€157.799 bij het regiobureau en € 163.158 bij de opgaven) is ontstaan doordat kosten voor projecten of onderzoeken lager waren dan begroot, vanwege inkomsten van buiten of vanwege een latere start van activiteiten het later starten van activiteiten. In het Jaarverslag is dit keurig per opgave aangegeven.

Uw algemeen bestuur stelt voor om het resultaat in lijn van de bepaling in de Gemeenschappelijk Regeling (art. 31 lid 8) terug te laten vloeien naar de gemeenten. Wij kunnen ons hier in vinden. Wij complementeren u daarnaast met het heldere Jaarverslag en de wijze waarop u de financiën in het tweede jaar van uw bestaan op orde heeft, getuige ook het positieve accountsrapport.

Raadsvoorstel

Begroting 2024-2027

De begroting betreft het tweede jaar van de regionale agenda voor 2023 en 2024 die door het algemeen bestuur op 6 juli 2022 is vastgesteld. Nijmegen heeft eind 2022 op alle vijf de opgaven in deze regionale agenda ingetekend. Deze tweejarige regionale agenda vormt de basis voor de ambities en samenwerking in 2023 en 2024 en vormt daarmee ook de onderbouwing voor de Begroting 2024.

In uw brief van 19 maart 2023 heeft u in uw 'brief financiële en algemene uitgangspunten begroting 2024' aangegeven dat de Begroting 2024-2027 een aantal uitgangspunten en ontwikkelingen meegegeven voor de Begroting 2024-2027. Deze komen terug in de begroting die nu voorligt.

Indexering

De Groene Metropoolregio hanteert de indexeringsmethodiek zoals die is opgesteld door de adviesfunctie gemeenschappelijke regelingen en vastgelegd in de Begrotingsrichtlijnen regio Nijmegen (BRN). Op basis van deze BRN-methodiek is de index 2024 berekend en deze komt uit op 7,3%. In de Begroting 2024 zoals opgenomen in de regionale agenda 2023-2024 werd nog uitgegaan van 2,7%. In de lijn van eerdere uitspraken van het algemeen bestuur is het verschil (4,6%) in de begroting van 2024 opgenomen. Deze is hoger dan in 2022 voorzien vanwege inflatie en loonkostenstijgingen.

RES

Met ingang van 2023 heeft het Rijk een jaarlijkse bijdrage van € 500.000 structureel toegekend tot 2030. Om de ambities en afspraken uit de RES 1.0 uit te voeren en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen is een bedrag van ongeveer 5 ton jaarlijks nodig, boven op de rijksbijdrage. In het Bestuurlijk Platform Circulaire regio is aangegeven dat hiervoor draagvlak is. De verdere onderbouwing voor de 5 ton is uitgewerkt in het Uitvoeringsplan RES 2023 - 2030. Financieel betekent dit dat de gevraagde inwonersbijdrage voor de opgave Circulaire regio met ingang van 2024 met € 0,58 is toegenomen ten behoeve van RES-taken. Inclusief indexatie bedraagt de stijging € 0,65 per inwoner. Dekking kunnen gemeenten financieren uit de "Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)." Ook Nijmegen heeft de benodigde middelen beschikbaar voor de bijdrage aan de RES 2.0 en is blij dat hieraan regionaal uitvoering kan worden gegeven.

RPW

Het RPW is een verplicht onderdeel voor alle gemeenten onafhankelijk van deelname aan de opgave Productieve regio. Standaard is hiervoor € 130.000 begroot. Met Economie van de Toekomst, onze economische visie voor de lange(re) termijn, kiezen we een koers die beter bijdraagt aan onze maatschappelijke opgaven (zoals ruimte voor circulaire economie, meer focus op verdichting en herstructurering, afspraken over campusontwikkeling). Hiervoor is meer onderzoek nodig. Daarnaast landt een deel van de vraag vanuit Bruisende binnensteden, krachtige kernen (BBKK) van de Ontspannen regio bij het RPW. De kosten voor het RPW gaan daarmee eenmalig met € 100.000 omhoog. Deze stijging wordt deels opgevangen door een bijdrage van de provincie en deels zal de Groene Metropoolregio dit vanuit haar eigen middelen financieren. De geschetste extra inzet heeft geen gevolgen voor de inwonersbijdrage 2024.

Raadsvoorstel

Woondeal

Met Rijk en provincie worden nog gesprekken gevoerd over hun bijdrage in 2024 maar de lange termijn financiering van de Woondeal lijkt zeer onzeker. Daarom zijn de middelen van het Rijk en de provincie uit de begroting van 2024 verlaagd. Het gaat hier om ongeveer € 750.000 subsidie per jaar. Met het bijstellen van de begroting hebben we ook onze ambitie naar beneden bij moeten stellen en zijn er projecten geannuleerd. Er resteert een inwonersbijdrage van waaruit de meest belangrijke projecten gefinancierd zullen worden. De inwonersbijdrage is niet verhoogd omwille van compensatie van het wegvallen van de externe middelen. Alleen de indexatie is van toepassing.

Speerpunt Bruisende binnensteden, krachtige kernen

Voorgesteld wordt dit speerpunt, onderdeel van de opgave Ontspannen regio te splitsen en onder te brengen bij de andere opgaven. Hierboven is dit al kort benoemd wat dit betekent voor het RPW. In paragraaf 7, Ontspannen regio wordt deze splitsing nader toegelicht. Financieel betekent dit een verschuiving van de budgetten; het totale bedrag van de begroting blijft gelijk. Voor deze verschuiving tussen opgaven binnen de begroting 2024 vraagt het dagelijks bestuur toestemming van het algemeen bestuur.

VNG Gelderland

Voorgesteld wordt om als Groene Metropoolregio lid te worden van de VNG Gelderland.

The Economic Board

Stichting The Economic Board heeft haar Jaarverslag en Jaarstukken over 2022 aangeboden aan het bestuur van de GMR. Deze worden aan de deelnemende gemeenten toegezonden waarna uw raad kennis kan nemen van deze stukken.

Argumenten

1.1. Dit is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de tekst van de gemeenschappelijke regeling GMR.

De gemeenteraden van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten hebben volgens de Wet op de gemeenschappelijke regelingen het recht hun zienswijze te geven op de jaarstukken en de begroting en kunnen deze indienen bij het algemeen bestuur. De GMR heeft per brief van 20 april 2023 met toezending van de Jaarstukken 2022 om deze zienswijze gevraagd.

1.2. Er is een verslag en een controleverklaring van de accountant.

De accountant heeft op 11 april 2023 het ondertekend accountantsverslag over het boekjaar 2022 aangeboden aan het algemeen en dagelijks bestuur van de GMR.

1.3 In de Gemeenschappelijke Regeling is onder Artikel 31 vastgelegd dat een positief resultaat terugvloeit naar de deelnemende gemeenten.

De GMR stelt de raad voor, conform het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling, het positieve resultaat terug te storten naar de gemeenten in de regio.

2.1 De Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat voorafgaande aan dat jaar waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten.

In overeenstemming met de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (art.34b) heeft de GMR de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van

Raadsvoorstel

de deelnemende gemeenten voorgelegd met het verzoek hierop zienswijzen uit te brengen.

3.1 Dit is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de tekst van de gemeenschappelijke regeling GMR.

De GMR heeft per brief van 20 april 2023 met toezending van de Jaarstukken 2022 om deze zienswijze gevraagd.

4.1 Dit is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 31a Wgr)

Alvorens het algemeen bestuur kan besluiten tot lidmaatschap van de VNG Gelderland, dienen eerst de deelnemende gemeenteraden in de gelegenheid gesteld te worden om een zienswijze in te dienen.

Kanttekeningen

Er zijn geen kanttekeningen bij dit voorstel.

Financiën

Jaarstukken

De aangeboden Jaarstukken 2022 betreffen het tweede jaarverslag van de versterkte samenwerking regio Arnhem-Nijmegen (GMR). De door de onafhankelijke accountant aangeboden controleverklaring en accountantsverslag geven het beeld van een voldoende getrouw en rechtmatig handelen en een voldoende gezonde financiële positie.

Het boekjaar 2022 is afgesloten met een positief resultaat van € 320.957,00,--.

Dit voordeel is met name ontstaan doordat kosten voor projecten of onderzoeken lager waren dan begroot, vanwege inkomsten van buiten of vanwege een latere start van activiteiten.

Het voorstel om het resultaat terug te storten naar de deelnemers is in lijn met hetgeen vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.

Begroting

De voorliggende begroting wijkt op twee belangrijke onderdelen af van de eerder ingezette financiële koers die door de GMR is ingezet.

- In de Begroting 2024 zoals opgenomen in de regionale agenda 2023-2024 werd nog uitgegaan van 2,7%. In de lijn van eerdere uitspraken van het algemeen bestuur is het verschil (4,6%) in de begroting van 2024 opgenomen. Deze is hoger dan in 2022 voorzien vanwege inflatie en loonkostenstijgingen maar conform de richtlijn zoals vastgelegd in de Begrotingsrichtlijnen regio Nijmegen (BRN).
- Voor de uitvoering van de RES is de gevraagde inwonersbijdrage voor de opgave Circulaire regio met ingang van 2024 met € 0,58 toegenomen ten behoeve van deze RES-taken. Inclusief indexatie bedraagt de stijging € 0,65 per inwoner. De gevraagde extra bijdrage kan worden gedekt door de voor gemeenten door het Rijk beschikbaar gestelde CDOKE-gelden.

De andere wijzigingen die in de begroting zijn doorgevoerd, te weten de aanpassingen rondom de onderwerpen Woondeal, Bruisende binnensteden krachtige kernen en het RPW betreffen wijzigingen die geen invloed hebben op de inwonerbijdrage.

Raadsvoorstel

Vervolg

Na de vaststelling van de zienswijzen door de gemeenteraad worden de zienswijzen per brief kenbaar gemaakt aan het Algemeen Bestuur van de Groene Metropoolregio; zij is verantwoordelijk voor het definitief vaststellen van de Jaarstukken 2022 en de Begroting 2024-2027.

Bijlagen

1. Brief aan het Algemeen Bestuur: Zienswijze Jaarstukken GMR 2022 en de Begroting 2024-2027
2. Jaarstukken GMR 2022
3. Begroting GMR 2024-2027
4. Accountantsverslag
5. Jaarverslag en Jaarstukken 2022 stichting The Economic Board